

Főszerkesztő
és ideiglenes
felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali tör-
vényesség bej. sz. 33.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
**Dr. VUCETICH
ENDRE**
és **Dr. VARNAY
ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

A harcok eseményei az utóbbi napokban jelentős mértékben hátréba szorították a politikát, ami már magában véve is elég alapos ok a figyelem fokozására a készülődő újabb katonai erőfeszítések irányában. A politikai természetű kérdések közül főleg azok állanak az érdeklődés előterében, melyek egyben katonai vonatkozásúak is. Ezek: a szovjet—lengyel probléma és a jugoszláv partizán ellenét. Az orosz—lengyel kapcsolatok alakulását illetően főleg az a körülmény esik latba, hogy a feszültség fennmaradása arra az esetre, amikor a vörös csapatok lengyel területre lépének, súlyos bonyodalmakra vezethetne és komoly akadálya lenne a Szovjet katonai erőfeszítésének. A lengyel hazafiai fegyveres szembeszállása az orosz csapatokkal: ez az a fenyegető lehetőség, amelyet a szövetségesek szeretnének kiküszöbölni.

A jugoszláv partizán-ellenfétek

A Berner Tagwacht című svájci lap a jugoszláv partizánharcokkal foglalkozva a többi között a következőket írja:

„A jugoszláv partizánok panaszkodnak Mihájlović tábornokra, hogy két hónap óta módszeresen „elárulja” őket... A feszültség tetőpontja, hogy a brit rádióadások is már hosszú idő óta nem ismerték Mihájlović tábornok tevékenységére vonatkozó híreket, nemrégiben pedig egyenesen támadásba ment át ellene...”

— Péter király száműzött kormánya ezekkel az éles szavakkal mutatott rá nemrég kairói hivatalos jelentésében Mihájlović tábornok és Tito „jugoszláv néphadserege” ellenéteire. — állapítja meg a Berner Tagwacht. — Egyben tényként leszögezhető, hogy elkezdve a Downing Street-től a „Közép-Kelet” szövetséges főhadiszállásai, a két jugoszláv tábornok közötti éjvadásban angol hivatalos körök mindinkább Titónak és híveinek oldalára állanak.

A továbbiakban a svájci lap utal arra, hogy a szövetségesek repülői az itáliai támaszpontokról felszállva Tito egyes csapatrészeinek küzdelmét szárazföldi ütközésben is támogatják már, — mutatva, hogy valamilyen közvetett kapcsolatot megteremtettek Tito egyes csapatrészei és a délszláv szövetséges flotta-támaszpontok között.

E szoros katonai együttműködésnek politikai jelentőségére maga Churchill mutatott rá az angol alsóházban, amikor kijelentette, hogy az angol kormány azért kíséri különös figyelemmel a szerbiai eseményeket, mert ott „a népfelszabadító hadsereg” mint egyetlen szövetséges hadsereg küzd „az ellenség hátsójában.”

Katonai okok

Tito hadseregének kedvezményezésében politikai és katonai okok játszanak közre. Amint ez a kairói jugoszláv emigráns kormány jelentéséből is kitűnik, és amit az angol lapok tudósítói is állandóan hangoztatnak, Mihájlović tábornok küzdelme hónapok óta meddőnek mutatkozik. Mihájlovićnak ugyanis az a nézete, hogy a partizán-küzdelem, a jelenlegi helyzetben, eleve kilátástalan a német erővel szemben és csak az ellenállási erők szétszórására, sőt felmorzsolására vezetne. Mihájlović az ellenáll-

Lengyel nyilatkozatok az Atlanti Charta-ra vetődő árnyékról és a szovjet—lengyel problémáról

**Ankara: 1944 döntést hozhat, de újabb nehézségeket is
a kis népek számára**

Szófia légből kapottnak minősíti a kormánybuktatás híreit

Szivós elhárítás, lendületes ellentámadás Zsitomir harc körzetében

si erők kímélését javasolja állandóan, Tito harci kötelekői viszont mindenütt bebizonyítani igyekeznek ennek az álláspontnak tarthatatlanságát és guerilla-harcokat folytatnak.

— E harcok — mint az említett svájci lap írja — egész Jugoszlávia területén folynak és csaknem a két főváros, Zágráb és Belgrád közvetlen határáig nyúlnak el. Szemelláthatóan az a rendelkezésük, hogy előkészítsék a terepet a szövetségesek általános inváziójára. A németek maguk is elismerik e partizán-árnyalat (Tito-tábor) harci készségének erősödését és éppen ezért határoztak el keményebb tisztogatási akciókat.

Hadászati szempontból tehát a Titónak nyújtott angolszász támogatásnak ez a célja: a szövetséges partraszállás előfeltételeinek megteremtése.

Politikai szempontok

A hadászati szempont mellett fontos politikai elgondolások is érvényesülnek. Tito és Mihájlović nem csupán két különböző hatékonyságú katonai elfogás képviselője, hanem két — egymástól alapvetően különböző — politikai irányzat megtestesítője is. Mihájlović és a kairói Purics-kormány (melynek Mihájlović a megbízottja), központosító nagyszerb irányzatot képviselnek. Tito és a „fasisztáellenes vése” viszont a föderatív, szövetségi rendszerért harcol. A vése olyan szerv, amely a volt Jugoszlávia legkülönbözőbb népeit, nemzetiségeit igyekszik tömöríteni. Képviselőhöz jut bennük nemcsak a szerb, horvát és szlovén nép, hanem a montenegriaiak, boszniaiak, macedónok, albánok, sőt egyes kisebbségek bevonását is szűkségesnek tartották. A vése Bihac horvát városban alakult meg. A svájci katonák mintájára horvát és szlovén véseket (tanács, bizottság) szerveztek, mint hasonló, önálló alszájakokat, ilyenformán is kidomborítván a föderációs szervezés jellegét.

Tito e kezdeményezése, mint általában megállapítható, a szóbanforgó délkelet-európai népmozgók szemében rokonszenvesebbnek tűnik, mint Mihájlović nagyszerb törekvése, amely — mint ezt más helyen a fent idézett svájci lap megállapítja — „a háború előtti Jugoszlávia lehetetlen állapotait állítaná vissza.”

— Az angol összekötő-tisztek — írja a Berner Tagwacht — saját szemükkel győződtek meg arról, hogy ilyen körülmények között Péter király hadügyminisztere, Mihájlović tábornok egyáltalában nem képviseli a jugoszláv nemzetet, hívei mindinkább a csejnikerekre, egy szerb minőségi csoportra támaszkodnak. De a csejnikerek sem állanak zárt sorokban Mihájlović mögött. Amikor a német csapatok elfoglalták Belgrádot, a csejnikiek főparancsnoka, Koszta Pecsanc az a németekkel való együttműködésre szólította fel közeleiket. A csejnikieknek csak egy része követte a további ellenállást megszervező Mihájlović tábornokot, a többség Ne-

dics tábornok mögé állott. Így tehát érthető, hogy a Balkán-térségben egy közös angolszász—orosz akció alakul, bár ennek ellentétei még hevesebben ütköznek ki, mint azelőtt. A szövetségesek igyekeznek a feszültséget ellensúlyozni és — washingtoni hír szerint — Moszkvában a három külügyminiszter oly újmenei megoldási javaslatot dolgozott ki, mely szerint a szövetségesek ott hagyják összekötő-tiszteiket minden partizán-csoportnál és válogatás nélkül bocsátanak hadianyagot rendelkezésükre. Kérdés azonban, hogy ez a módja „az ellentétek enyhítésének” a tényleges hadihelyzet következtében alkalmazható lesz-e sokáig.

A jugoszláv—görög—török kapcsolatok

A jugoszláv partizán-kérdés körül egyébként még sok kérdés tisztázatlan. Ugyanakkor, amikor London összekötő-tiszteket küldött Tito főhadiszállására, Moszkva — Novikov személyében követet küldött Kairóba, Péter király emigráns kormányához. Most, hogy Péter király rövid ideig távol volt Kairóból és ismeretlen helyen tartózkodott, hallható

volt oly vélemény, mely szerint a király Moszkvába utazott. Ezt a feltevést, eddig semmiféle jelentés nem erősítette meg. Fény derült azonban egy másik érdekes jelenségre, nevezetesen Izmet Inönü török államfőnek a jugoszláv és görög kérdésben való szerepére. A Rádóor isztabuli jelentése közli, hogy Ankarában nagy felütést keltett a jugoszláv és a görög emigráns kormány követének kihallgatása a török államfőnél. Mindkét követ uralkodója sajátkezű levél útján lépett érintkezésbe, jöttek a két uralkodóval Churchill és Eden is személyesen tanácskozott. Diplomáciai megfigyelők megítélése szerint Inönü a balkáni helyzetet kapcsolatos török álláspontjól tájékoztatja a két emigráns uralkodót s ezek most, ünnepélyes formában juttatták el válaszukat Ankarához. A jugoszláv—görög közös lépés Törökország érdeklődésének felkeltését célozza a szóbanforgó balkáni országok jövője irányában. (—)

A politikai arcvonal

**A lengyel magatartás az orosz követelések
tekintetében továbbra is szilárd, — állapítják meg
Londonban**

Lisszabon. (Tp.) Mikolajczyk lengyel emigráns miniszterelnök amerikai utazása egyelőre elhalasztódik, mert a miniszterelnök meg akarja várni Roosevelt elnök teljes felgyógyulását és Benesnek Londonba való érkezését.

A lengyel—szovjet kérdéssel kapcsolatban az angol fővárosban megjegyzik a következőket:

Az a tény, hogy a lengyel—szovjet kapcsolatok kérdése a teheráni értekezlet óta nem jutott előbbre, kitűnik Raczkiewicz lengyel államelnök és Mikolajczyk miniszterelnök újví üzenetéből.

„Inkább katonai probléma”

A Socialdemokraten című svéd lap londoni értesülése szerint a szovjet—lengyel kérdés az orosz hadsereg közelítése következtében inkább katonai, mint politikai probléma. A szö-

A két lengyel államférfi újví beszédeiben utalt az Atlanti-ókmányra vetődő árnyékra és Európának nagyhatalmak és kis országok között való felosztásának lehetetlenségéről, továbbá Lengyelország és a Szovjet közötti jó kapcsolatokról szóltak, hangsúlyozván azonban, hogy minden igazságtalanságot ki kell zárni. A két lengyel államférfi kijelentései Londonban nagy feltűnést keltettek már azért is, mert a szovjet csapatok közeledése a lengyel határ felé, azt a problémát még csak bonyolultabbá tethetné.

vetéségek részéről diplomáciai megbeszéléseket tartanak olyan irányban, hogy a szovjet—lengyel konfliktus mindkét fél számára mielőbb kielégítő módon megoldható legyen.

**Aksam: Ez az esztendő valószínűleg a háború utolsó éve,
de nem lesz még a béke éve**

Ankara. (Tp.) Törökország illetékes tényezői is nyilatkoztak az újví alkalmából. Szaracoglu miniszterelnök újví szövegében kifejezte, hogy a török kormánynak elhatározott szándéka az új esztendőben is folytatni az eddigi politikát és megőrizni továbbra is Törökország békéjét. A háború közelj befejezésébe vetett bizakodást az az aggodalom mérsékli, vajjon az elfüendő béke nem támaszt-e újabb nehézségeket az

emberiség és a kis nemzetek számára. Az Aksam című török lap ezeket írja: Minden óhajunk, hogy a háború még ebben az esztendőben véget érjen és Törökország továbbra is kívül maradjon az öldöklésen, amely ma világszerte folyik. Ez az esztendő valószínűleg a háború utolsó éve lesz, de nem lesz még a béke éve, mert ennek visszatérését még leküzdhetetlen nehézségek akadályozzák. Az előttünk álló év éppen

szert szomorú és nehéz lesz, ezzel tisztában kell lennie minden török polgárnak is, fejezi be cikkét az Aksam című lap.

A Tanin című ankarai lap cikkében óva intett a túlzó bizakodás ellen. Az 1944. évi meghozhatják ugyan a döntést a háborúban, de ugyanakkor nehézségeket hozhat a kis népek számára. Igaz ugyan, hogy a szövetségesek a kis népek védelmében ragadtak fegyvert, de azért mégis egyesek, így legutóbb Smuts tábornok is, rossz néven veszik, ha a kis népek annyira ragaszkodnak szabadságukhoz és függetlenségükhöz. Mi nem akarunk minden reményt elveszteni, mert az az érzésünk, hogy a jövő békéjét illetően még a végső elhatározás nem történt meg és az események még sok új fordulatot hozhatnak — állapítja meg a Tanin.

A MOSKVAÓL VISSZATÉRŐ BENES KÉT KOMMUNISTA MINISZTER KINEVEZÉSÉT SZORGALMAZZA
Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Benes Moszkvából visszatérőben Vroben-

sky társaságában utazik. Vrobeny eddig a Szovjet-Unió fővárosában lakott — írja a News Chronicle című londoni lap, mely szerint Benes Londonba való visszaérkezése után az ottani csehi emigráns kormánytól két kommunista miniszter kinevezését kéri majd. Az új miniszterek egyike Vrobeny lesz, akinek kedvéért külön közegészségügyi minisztériumot állítanak fel.

A KOMMUNISTÁK DE GAULLE POLITIKÁJÁNAK MODOSÍTÁSÁT KÖVETELIK
Genf. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az algéri tanácsadó gyűlés valamennyi kommunista tagjának aláírásával hat pontból álló kiáltvány jelent meg, amelyben azok az algéri francia felszabadítási bizottság teljes átadását kéri — jelenti a Daily Express című angol lap.

Ugyanez a hírforrás szerint tizenketten a fenti kommunisták közül levélben kérték De Gaulle-tól politikájának megváltoztatását. Részletek az ügyben egyelőre nem ismeretesek.

Eisenhower-De Gaulle megbeszélés

Genf. (Rador). Algírból jelenti a brit hírközvetítő szolgálat, hogy Eisenhower amerikai tábornok megbeszélést folytatott De Gaulle francia tábornokkal.

De Gaulle ezt követően érintkezésbe lépett a francia nemzeti felszabadítási

bizottság mellett működő amerikai diplomáciai képviselővel is.

ARGENTINA ELISMERTÉ A BOLÍVIAI FORRADALMI KORMANYT

Buenos Aires. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az Associa-

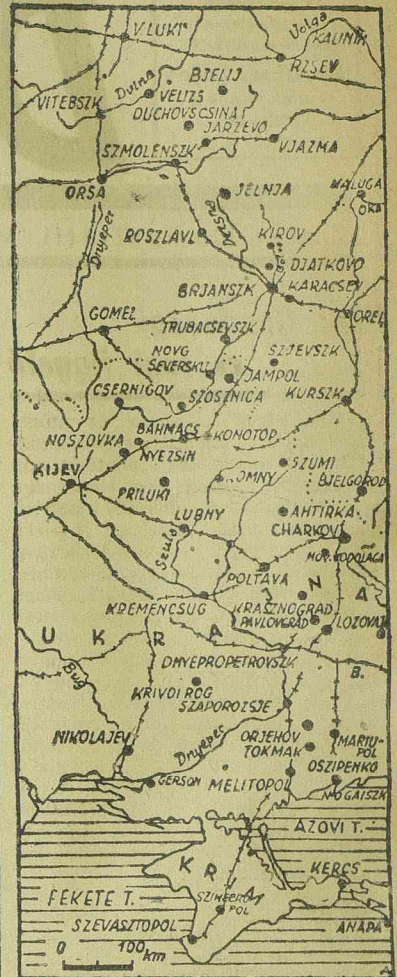
ted Press hírgyűnkötség illetékes bolíviai hírforrásból úgy értesült, hogy Argentína kormánya elismerte a bolíviai kormányt.

ROOSEVELT MEG NEM GYÓGYULT FEL TELJESEN

Lisszabon. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti Washingtonból: Stephen Early, a Fehér Ház titkára kijelentette, nem biztos még, hogy Roosevelt egészségi állapota lehetővé teszi, hogy az elnök e hét végén személyesen olvassa fel a kongresszushoz indított üzenetét.

TOVÁBBI ÉBERSÉGRE INTIK SVÁJC LAKOSSÁGÁT

Bern. (Tp.). A svájci szövetségi tanács elnöke az újév alkalmából üzenetet intézett a svájci néphez és ebben utalt arra, hogy a helytállás próbátétele az ország számára még nem múlt el. Ennek a helytállásnak a háború végéig napról napra újabb meg kell történnie. Az éberség, az elszántság, az áldozatkészség és az odaadás továbbra is az idő parancsa marad. Minél inkább közeledik a háború az ország határaihoz, annál nagyobb lesz a meglepetések lehetősége — fejezi be üzenetét a szövetségi tanács elnöke.

Jelentéseink a harcok területeiről

Német tengeralattjárók további 6 rombolót süllyesztettek el az Atlanti-óceánon

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcok területein az arcvonal déli részén, egészen a Kievtől délre lévő területig, a nap helyi jelentőségű harcok tevékenység mellett általában esendűben tart.

Zsitomir harci körzetében a szovjet csapatok nagy erővel tovább folytatták támadásaikat. A német csapatok zivós elhárítása és lendületes ellentámadásai következtében a Szovjet nagy veszteségeket szenvedett. A harcokban nagyobb száma szovjet páncélost megsemmisítettek.

Vitebszknél az ellenség újabb támadásait elhárították. A városról északnyugatra német vadászok tovább nyomultak előre, jóllehet a Szovjet nagy ellentámadást fejtett ki és több, páncélosokkal támogatott ellentámadást indított.

Neveltől északnyugatra a német csapatok szovjet támadásokat visszavertek. A déliolaszországi arcvonalon nem voltak jelentősebb harci események.

A Földközi-tenger és a megszállott nyugati területek fölött továbbra is harcokban, valamint a légvédelem elhárítása következtében 16 angol-amerikai repülőgépet lőttek le. Egy német vadászgép elveszett.

Az elmúlt éjszaka néhány ellenséges zavaró repülőgépet nyugati Németország területe fölé repült.

Német tengeralattjárók az ellenséges

biztosító harci erők ellen indított támadásait folytatása közben az Atlanti-óceánon újabb 6 ellenséges rombolót süllyesztettek el. Ezzel az angol-észak-

amerikai flotta a legutóbbi 10 nap alatt, német tengeralattjárók sikeres támadása folytán, összesen 21 rombolót vesztett.

A hadihelyzet keleten

Berlin. Az általános katonai helyzetre tovább is a keleti harcok területein folyó szovjet támadások nyomják reá a bélyegzet és a politikai természetű kérdések inkább a háttérből színezik az eseményeket. A szovjet csapatok téli offenzívája odavezetett, hogy ez idő szerint már csak egyetlen súlypont van, amelyre az ellenség nyilván összpontosította a rendelkezésére álló erőket. Ez a súlypont Zsitomir körzetében fekszik. Az évforduló napjaiban a szovjet csapatok megkísérelték, hogy a Vitebszknél és a nikopoli hídfőnél levő eddigi súlypontokon új erők harcbevetésével további eredményeket csikarjanak ki és ezek a támadások párhuzamosan haladnak a zsitomiri offenzívával. Nikopolnál több napon át tartó előkészület után az oroszok páncélosokkal és csatarepülőgépekkel támogatott támadásokat újabb megkezdtek. Dnyepetrovzsktól délnyugatra pedig több új hadosztályt vetettek harcra és néhány betörést értek el. Nikopol körzetében azonban a szovjet támadások a harmadik napon annyira ellanyhultak, hogy ma már csak helyi jelentőséggel bírnak és az a déli fekvésű súlypont megszűntnek tekinthető. Vitebszki térségében ugyancsak meghúsultak a szovjet erők áttörési kísérletet és a gyengébb csapatokkal végrehajtott támadások szintén már csak helyi jelleggel bírnak. Ez idő szerint tehát ez a súlypont is elvesztette jelentőségét. Német katonai körökben azonban ennek ellenére tartózkodóan ítélik meg a helyzetet és számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a szovjet támadás kísérletek ezen a két helyen ismét megélénküljenek.

SÜLYOS HARCOK ZSITOMIRTÓL ÉSZAKNYUGATRA

A szovjet téli offenzíva immár egyetlen súlypontján, Zsitomir körzetében az oroszok támadásainak iránya váltakozik. Miután az északnyugati irányban indított támadás Koroszen felé teret nyert és a német csapatok a város feladták, a szovjet csapatok közvetlenül nyugati irányban folytatták támadó nyomásukat és Berdisev felé igyekeztek előre. Itt támadásaikat feltartóztatták

és ellentámadással részben visszaverték őket. Ez idő szerint a szovjet csapatok ismét északnyugati irányban nyomulnak előre. A német csapatok súlyos harcokban állanak ezekkel az előrejutni igyekvő szovjet erőkkel. A esata további menetéről, amely Zsitomir körzetében nagy hevesseggel dúl, német részről tartózkodnak minden jóslástól, de hangsúlyozzák, hogy a német hadvezetőség célja itt is ugyanaz marad, mint az arcvonal előbbi harcainak volt: Ha szükséges, úgy kitérnek a támadás elől és megpróbálják az arcvonalat, vagy pedig ellentámadással tartóztatják fel az ellenséget. Ezzel a német hadvezetőségnek kettős célja van: Megakadályozni az áttörést és közben az ellenségnek a legsúlyosabb veszteségeket okozni.

A TELI HADVISELÉS

Német katonai körökben egyébként meg vannak győződve arról, hogy a német csapatok a mostani téli offenzívával éppen olyan eredményesen szállnak szembe, mint az elmúlt télen. A következő indokok szólnak e mellett: 1. A német katona körben hozzá szokott az orosz téli és az orosz katona téli harcmodorához. 2. A német hadvezetés számításába belevette az orosz téli időt. 3. A német vezetés a szovjet téli offenzívával ezáltal is továbbra is számol, legyen az arcvonalváltás, ellentámadás, vagy saját vállalkozás, amint ez legutóbb Rjeciszánál is volt. 4. A jelenlegi

től eddig távolról sem olyan kemény, mint az 1941—1942. évben volt.

LENINGRADNÁL ISMÉT MŰKÖDIE A NÉMET TÜZÉRSÉG

Berlin. (Rador). Január 2-án a Kandalaksa-arcvonalon egy szovjet zászlóalj támadása a német védelem összpontosított tüzeben összeomlott.

A német nehéz tüzérség Leningrádban az ipari célpontokat, a szovjet vezérkar szállásait és a közigazgatási épületeket lötte.

AZ ITALIAI HADSZÍNTÉREN NAGYON BOSSZ AZ IDŐJÁRÁS

Róma. (Tp.). Alexander tábornok főhadiszállásáról a következőket jelentették: Ez idő szerint Olaszországban olyan rossz az időjárás, amilyen még soha eddig nem volt az olaszországi partraszállás óta. A néhány napig tartó hideg időt sűrű esőzés váltotta fel és az Adrián 80 kilométeres bórá dühöng. A hadszíntér képe is megváltozott, a keményre fagyott utak mocsarakká váltak, amelyekben minden jármű megakad. Az Apennineken tovább havazik és a hótakaró helyenként három és fél méter magas. A kedvezőtlen időjárás következtében a harci tevékenység csaknem teljesen szünetel.

BRAZILIAI REPÜLŐKET KÜLD A SZÖVETSÉGESEK TÁMOGATÁSÁRA

Genf. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Hétfőn egy brazil repülő-koraszály indult el Rio de Janeiroból „ismeretlen hadszíntérre”.

Legújabb

Szófia cáfoija az államcsiny híre

Szófia. (Tp.). Az angol hírszolgálat iszterbuli jelentés alapján azt a hírt terjesztette, hogy Bulgáriában államcsiny megbuktatta a kormányt. Szófiában ezt a hírszolgálatot teljesen legbőj kapott nak minősítették és hangoztatták, hogy a jelentés minden egyes szava merő közhatalom.

Argentína külügyminisztere a bolíviai kormány elismeréséről

Buenos Aires. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az Associated Press hírgyűnköskének azt a jelentését, hogy Argentína elismerte az új bolíviai kormányt. Illetékes helyen megerősítették. Gilbert argentin külügyminiszter közölte, hogy a külügyminisztérium egyik államtitkára útján megfelelő jegezték nyújtott át a buenos airesi bolíviai követnek, amely a kormány elismerését tartalmazza. Argentína volt az első állam, amely a forradalmi bolíviai kormányt elismerte.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak:

CSAKÁNY BÉLA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

42

A földművelésügyi minisztérium — mint már erről előző Figyelőnkben röviden említett tettünk — körrendeletben közzétette a mezőgazdasági kamarákkal a mezőgazdasági munkára való mozgósítás, helyesebben a katonai szolgálat alól való mentesség feltételeit és végrehajtási módját. A rendelet külön intézkedik az egész évre terjedő és külön az év bizonyos időszakára érvényes felmentésről. A rendelet az egész év folyamára felmentelő személyeket tízöt csoportba osztja. (Universul. 1943 XII. 29., 354. szám).

A multóvi gabonatermés, mely mennyiségben és minőségben egyaránt felülmúlta az előző évek termésének átlagát, biztosítva az ország lakosságának kenyérmagvakkal való ellátását, — s ez visszatükröződik a kenyérszükségletét szabályozó rendelkezések részleges hatályon kívül helyezésében — lehetővé tette a kivételt. A kivétel irányítására és ellenőrzésére néhány héttel ezelőtt megalakult a gabonaszportörök hivatala, amely mint hivatalos szerv gondoskodik a kivétel végzéséről. A pénzügyminisztérium most a nemzeti szövetkezeti intézet és a mezőgazdasági szindikátusok szövetségét, vagyis azt a két szervezetet, amelynek a belvárosi gabonagyűjtés kereshitvételében nagy szerepe van, kivonta a gabona kivételére érvényben lévő rendelkezések alól. A minisztérium ebből a tárgyban készített rendelettervezényre az említett két intézménynek megengedi, hogy a gabona adásvételéről és forgalmáról szóló rendelkezések alapján állítsanak ki külföldre gabonát, főleg búzát, olajmagvakat és takarmányt. (M. O. 1943 XII. 29., 355. számú rendelettervezény.)

A katonai és polgári ellátási állományok 1943 augusztus 17-én kelt 1944. számú rendeletével a kereskedelmi vállalkozásokat, valamint a kereskedelmi tevékenységüket folytató vállalkozásokat arra kötelezte, hogy 1943. szeptember 15. és 1944. július 15. közötti időszakban harmincnapi órési képességüknek megfelelő gabonát vagy lisztet tartassanak állandóan raktáron. Hasonló kötelezettséget ró az említett rendelet a pékműhelyekre is. Ezek hétnapi süttésükhöz szükséges lisztmennyiséget kötelesek raktáron tartani. Mind a malmok, mind a pékműhelyek a megszabott mennyiséget nem eszékkelhetik, illetve ha el is használnak belőle, kötelesek ezt haladéktalanul pótolni. A kötelezettség életbe lépett óta eltelt hároméves fél hónap alatt a katonai és polgári ellátási állományok közegei a végzett ellenőrzések során többször azt tapasztalták, hogy az érintett malmok és pékműhelyek nem tették eleget kötelezettségüknek. Eppen ezért most figyelemzti az érdekelteket az augusztus 17-i rendelet előírásaira, hangsúlyozva, hogy ahol ezentul sem találják raktáron a kötelező mennyiséget, az ellen a szabotázs-törvény értelmében járnak el. (Universul, 1944. I. 2., 2. szám.)

Az állami (CNR) ingatlanok bérleti összege nagyságát illetően a románizációs állományok most rendeletet adott ki. E szerint a lakbér összege az 1942. évi adóösszeírás alkalmával bejegyzett bérérték (valoare locativă) ötven százalékkal növelt összegével egyenlő. (M. O. 1943 XII. 30., 100.506. számú rendelet.)

Még az 1941. április 1-én megjelent 202. számú rendelettervezéssel megengedték, hogy azok a részvénytársaságok, amelyeknek részvényesei között idegen állampolgárok is vannak, akik a háborus helyzet következtében az országba jönni nem tudnak s így érvényes közgyűlést éppen emiatt tartani nem lehet, hogy a részvényesek jogait az igazgatóság gyakorolja. Tekintettel arra,

Az új polgári perrendtartás fontosabb intézkedései

Ismereti: CSAKÁNY BÉLA dr.
(Befejező közlemény)

A keresetben, illetve a választásban fel nem hozott, vagy az ezek kiegészítésére adott határidőn belül meg nem jelölt bizonyítékok csak rendkívüli esetekben hozhatók fel az eljáró bírói hatóság előtt s így legfeljebb csak felebbzés útján érvényesíthetők. Halasztás esetén a bíróság által engedélyezett írásbeli bizonyítékokat jogvesztés terhe mellett a következő tárgyalási határrnap előtt legalább 3 nappal, a fél vagy ügyvédje által aláírt másolatban a per csomójához be kell nyújtani.

A bizonyítékok benyújtása

A bizonyítékokat vagy kiegészítését jogvesztés terhe mellett az érdemi tárgyalás megkezdése előtt kell kérni. Ebből következik, hogy a másodlagos (szubsidiárius) bizonyítás iránti kéreseknel nagyon óvatosan kell eljárni: az előtt kell az ilyen bizonyítás iránti kérelmet előterjeszteni, mielőtt az ügy érdemére nyilatkozatot tettek.

A per során felhozott, illetve az iratokhoz másolatban becsatolt okiratok

eredeti példányait tárgyalások alkalmával kívánatra fel kell mutatni. Amennyiben a tárgyalás alkalmával az eredeti okirat nem lenne az érdeelt félnél, a per az okirat figyelembevételére nélkül döntik el.

A helyszíni kiszállás

Ha a bíróság helyszíni kiszállást, vagy tanúbizonyítást rendel el, avagy szakértőt rendel ki, az a fél, akinek kérésére a bíróság az említett intézkedéseket tette, az idézési bélyeggel a bírói intézkedéstől számított öt napon belül köteles leróni. Hasonlatosképpen köteles letétbe helyezni a terhére esetlegesen megállapított költségekért is. E rendelkezés meg nem tartása azt eredményezi, hogy a fél az engedélyezett bizonyítástól az illető bírói hatóság előtt esik ki s ha ez történetesen a másodfokú bíróság, akkor helyrehozhatatlannul esett a bizonyítás jogától. Az idézési bélyegnek le nem rovasából eredő joghátrány kiküszöbölhető, ha a tanúk a kihallgatásukra kitűzött határrnapon

időzés nélkül megjelennek s személyazonosságukat okmányokkal igazolják. A keresetben, vagy választásban megjelölt tanúk helyett új tanúk csak az előzőleg beadottak meghaladása, eltűnése esetén vagy alapos indokolással kérhetők. Amennyiben a bíróság a kérésnek helyt ad, az új tanúk névsora jogvesztés terhe mellett az idézési bélyeggekkel együtt öt nap alatt benyújtandó.

A tanúkkal való ellenbizonyítás ugyan csak jogvesztés terhe mellett azon a tárgyaláson kérendő, amelyen magát a bizonyítást kérték és elrendelték. Természetesen ez az intézkedés csak arra az esetre vonatkozik, ha a tárgyaláson mindkét fél jelen volt. Ellenszárkértő kirendelést legfeljebb a szakértői vélemény benyújtását követő első határnapig lehet kérni.

Mikor kérhető

az ellenbizonyítás tanúkkal
A folyamatban lévő ügyekben a tanúk névsorának benyújtására nézve a törvény kifejezett intézkedésének értelmében még az 1929. június 11-i törvénykezelés gyorsítási törvény intézkedései az irányadók.

Ha a tárgyaláson egyik fél sem jelenik meg, az ügyet felfüggesztik. Ha azonban a felperes vagy alperes keresetében vagy választatában kifejezetten kérte az ügynek távollétében való lefolyását, a bíróság az ügyet a felek távollétében is letárgyalja. Főbeavatkozásnak helye csak az első fokú bíróságnál van a tárgyalások lezárta előtt. Mellékbeavatkozásnak, bár mely fokon, még harmadfokon is helye van.

A felelbezésben a felek nevének éllékelésének megjelölése mellett fel kell tüntetni a megátadott határozatot, k kell fejteni a felelbezési ténybeli és jogi érveit, fel kell ajánlani a bizonyítékokait s természetesen a felelbezés alá kell írni. A felsorolt kötelező hiánya a kitűzött első tárgyalást megelőző napig semmisség terhe mellett pótolható. A felelbezés ugyanezen határidő alatt módosítható. Ezek szerint nincs már lehetőség arra, hogy a felelbezésnek írásban való megindokolására újabb határrnapot igényeljenek.

A felelbezés

A felelbezés során csak azok az indokok és bizonyítékok tárgyalhatók amelyek az elsőfokú eljárás anyagát képezték, vagy amelyeket a felelbezésben vagy az arra adott határidőben felhoztak. Amennyiben a felelbezésben bizonyítékul írásbeli bizonyítékokat hoznak fel, amelyet első fokon nem érvényesítettek, ennek másolatát a fentebb ismertetett feltételek mellett csatolni kell a felelbezéshez.

A járásbírói, törvényszéki és táblai ítélet ellen el nem mondásnak helye nincs. Ha az elmulasztott tárgyalási napon hozott ítélet ellen csak felülvizsgálati kérésnek (recurs) van helye s az érdeelt fél ennek beadását is elmulasztotta, az ítélet ellen előterjesztést (contestatie) adhat be abban az esetben ha elvárhatóan okok miatt nem tudott a tárgyaláson megjelenni. Az előterjesztést az akadályoztatás okának megszűntétől számított 10 napon belül kell beadni.

A per során történt lakásváltoztatást a felek kötelesek a bíróságnak kérelmére jelezni s ajánlott levélben az ellenfél tudomására hozni. Az ajánlott levélvevényét a kéréshez csatolva szintén be kell nyújtani a bírósághoz. E kötelezettség elmulasztása a lakásváltoztatás figyelem kívül hagyásával jár.

Ha a tanúk két elővezetési parancs kibocsátása után sem jelent meg a tárgyaláson a bíróság a körülmények mérlegelésével a tanura való tekintet nélkül letárgyalhatja az ügyet.

Az üzleti könyvek láttamozása és záradékkal való ellátása

Az okirályságbeli kereskedelmi törvénykönyv, amelyet tulajdonképpen Dél-Erdély területére is kiterjesztettek, bizonyos intézkedéseiben most nyer először alkalmazást nálunk. Ezek közé tartozik a kereskedelmi könyvek bírósági lezárása és záradékkal való ellátása.

A törvénykönyv 27. szakasza ugyanis kimondja, hogy az üzleti év végén a cégek kötelesek könyveiket lezárni és zárlati láttamozás végett az illetékes törvényszéknek vagy járásbírósnak bemutatni. Tekintve, hogy a legtöbb cég számára az üzleti év december 31-én fejeződik be, a kötelezettséget most kell teljesíteni.

Ugyancsak az érvénybelépett kereskedelmi törvénykönyv 26. szakasza mondja ki, hogy üzleti könyvet csak az illetékes törvényszék vagy járásbírósnak előzetes kézjegyzése (parafálása) után lehet használni. Az üzleti könyvek kézjegyzése a törvény értelmében olyan fontos, hogy hiánya a könyvet megfosztja bizonyító erejétől és a hatóságok az ilyen könyvet nemlétezőnek tekintik. Ha például az üzleti könyvek nem bírnak megfelelő bírósági kézjeggyel, megtörténhetik, hogy egyszerű fizetési zavar esetében az illető céget eszölbe jutottnak tekintik, mert nincsenek hivatalosnak minősíthető könyvei. Nálunk az üzleti könyvek hatósági kézjegyzése annyiban utközik nehézségbe, hogy a törvénykönyv vonatkozó szakaszának életbelépesekor már használatban lévő régi könyvek voltak és ilyenformán ezek lapjainak kézjegyzését az illetékes bíróságok ilyen esetekre szóló miniszteri utasítás hiányában eddig még nem véghezvették. Az érdekképviseletek a kérdés megoldása iránt már folyomdtak az

illetékes minisztériumhoz, ahonnan ebben a tekintetben részletes utasítások várhatók.

Ami a most kezdődő üzleti évben új kereskedelmi könyveket terlet le, annak számára ilyen kérdés nincsen, mert módjában áll a könyveket használatbavétel előtt kézjegyezteni. Ugyanez érvényes arra az esetre is, ha valamelyik könyv év közben megtelik és újat kell helyettesíteni.

Ami a könyvek zárlati láttamozását illeti, ezeket lezárásuk után azonnal be kell mutatni az illetékes törvényszék harmadik tagozatának, illetve ahol nincsen törvényszék, a járásbírósnak és csak a zárlati láttamozás megszerzése után lehet a könyveket tovább vezetni. Minden egyes könyv záradékolása céljából kitűző kérvényt kell benyújtani. Legsürgősebb az 1943. július 24-én életbe léptetett pénztári lajstromkönyv (registru de cassa) záradékkal való ellátása, mert e könyvnek haladékpénkül napi vezetését külön szigorú megkorlátozások terhe teszi kötelezővé. Mivel ez a könyv egyszerű pénztári egyenleggel zárul, záradékkal való ellátása igen egyszerű és gyorsan keresztülvíhető. Ebből a pénztárkönyve se szabad a januári tételeket mindaddig bevezetni, amíg az évvégi záradékolást a bíróság nem végezte el.

A többi könyvnel, ahol a zárlat esetleg hosszabb időt vesz igénybe, azt ajánljuk, hogy a zárdételek bevezetése és az évi zárlati láttamozás és záradék megszerzéséig könyvelési papírra írjuk a további, januárra eső könyvelési tételeket s ezeket utólag másoltuk be a záradékkal visszkapott üzleti könyvekbe. (:)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-24. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Bel. sz. 1446-1942

Vizkereszt ünnepeken ünnepi film.
A legszebb, legcsodásabb német filmpopert az újvezendő filmje
Egy keringő teéretted
A főszerepben: Lizzi Waldmüller, Greta Weiser, Albert Matterstock.
Rendezte: Hubert Marischka. Zene: Franz Grothe.

hogy a pénz értékében bekövetkezett eltolódások szükségessé teszik a vagyon újraértékelését úján való tökélemelést, most ezekben a társaságoknak bizonyos feltételek megtartása mellett módjuk van arra, hogy az új rendes, sem rendkívüli közgyűlés megtartható, az igazgatóság megszavazza a

töke emelését (M. O. 1943 XII. 30., 862. számú rendelettervezény.)
Az országos ár-kormánybiztosság a férfi-szabók részére érvénybelépetett árszabállyal kapcsolatosan közli, hogy az árszabály csak a magánszemélyek által rendelt ruhák készítésére vonatkozik. (p. j.)

A Déli Hirlap gazdasági és jogi felelőse

Addóügyi közlemények

(Befejező rész)

De nemcsak a külföldi tartozásoknál, hanem a külföldi követeléseknél is fennáll a belföldi cég adókötelezettsége a kincstárnak szemben, ha ezek egy éven túl maradnak nyitva. A különbség az, hogy tartozásnál a külföldi hitelező terhére történhetik az adó fizetése, mert a belföldi cég az adófizetést csak egyeneslegesen felelős, tehát ha az adót a külföldi cég a kincstárnak időközben befizeti, a belföldi adós nem tartozik közvetlen fizetési kötelezettség alá. Ha azonban a belföldi cég a hitelező és követelése több mint egy éve áll fenn, a feltételezett 5 százalékos kamattörlesztés után öt terhelési tőke-kamatadó fizetésének kötelezettsége. A kulcs ebben az esetben 33 százalék, miután a hitelt az országban nyitották.

Az, hogy az egy éven túl nyitva maradt tétel a háborús körülmények miatt nem volt kiegyenlíthető, nem változtat az adófizetési kötelezettségen, amint ezt a központi adóbizottság 1942-ben kelt 1975. számú döntvénye világosan kimondja.

Ügyelni kell arra, hogy ne csak az áru- és készpénz- vagy váltóhitelből származó tartozások és követelések egy évnél tovább nyitva maradt tételeit bíráljuk el adókötelesek gyanúja, hanem az előlegből, letétekből, biztosítékok különbségekből származó terheléseket és követeléseket.

A belföldi nyitott tételek megvizsgálásakor szintén megállapítandó, vajjon az adósnak egy évnél hosszabb ideje nyitva. Ha nyitva voltának, úgy ezek is az egy éven túli időszakra tőkekamatadó alá esnek. A kulcs általában 33 százalék, részvénytársaságoknál pedig 28 százalék. Itt is ügyelni kell arra, hogy nemcsak a hitelnyújtásból, adásvételből származó egy évnél régebbi tartozások után fizetendő a tőkekamatadó, hanem a nyitva maradt, árúért kiállított előlegek, letétek, betétek, kezelt óvadékok, biztosítékok, fel nem vett fizetések, magánzáradékok nyilvántartott és fel nem vett nyereségrek, ki nem fizetett kamatok, osztalékok, jelenléti díjak, tiszteletdíjak, amennyiben egy évnél tovább voltanak nyitva.

Nem kell fizetni tőkekamatadót a beszedett késedelmi kamatok után, mert ezek a kereskedő könyvének eredményezésmáján feltétlenül mutatkoznak és a kereskedelmi jövedelemhez tartozók. Még akkor se jár a beszedett késedelmi kamatok után tőkekamatadó, ha a keres-

kedőt nem könyve alapján, hanem becsülés útján adóztatták volna meg. (1933. évi 71. számú döntvény).

A tőkekamatadó a hitelezőt terheli, de az adós köteles azt a kincstárnak a hitelező terhére eszközölt visszatartás útján befizetni. Ha a kamatot, vagy csupán a vélt kamatot utáni adót az adós nem hárítja át a hitelezőre, hanem saját maga viseli, úgy az adó az átvállalt kamatadó után is megfizetendő, mert az adó átvállalását olyanmódon tekintik, hogy a hitelező annyival nagyobb jövedelemben részesült.

A vélt, tehát nem a valóságban fizetett kamatot után járó jövedelem az év végi könyvzárlat alkalmával válik esedékessé. Tehát a saldo conto nyitott tételeinek eloirálásakor nincs jelentősége, hogy ez vagy az a tartozás már az év folyamán halálta meg az egy évi időtartamot. Az adótörvény 25. szakaszának második bekezdése értelmében nem volt semminemű mulasztásnak helye és a cégek mérlegkészítési időpontjában kifogásolás nélkül leróhatják a kincstárnak járó tőkekamatadót.

Ezzel egyidejűleg gondoskodhatnak arról, hogy a megfelelő aránylagos helyégitelket is beróják. Ennek esetei a következők lehetnek: Pénz vagy javak betéte magánosok részéről 4 ezrelék; ugyanez, ha társas cégnél történt, 1 százalék. Ide számítanak az óvadékok és biztosítékok is, amelyet a cégek alkalmazottakkal, illetveztőkkel, ügynökökkel, képviselőikkel részéről helyeznek letétbe.

Végül átvizsgálandó a saldo conton nyilvántartott kereskedő vagy iparos adósainak jegyzéke abból a szempontból, hogy élveztek-e az év folyamán 6 hónapnál hosszabb hitelt. Ha igen, vajjon az általuk élvezett hitel után lerótták-e már az előző évben a hitelnyújtási illetéket és milyen összeg után? Ha a hat hónapnál tovább élvezett hitel új, úgy az év végi zárlatnál az év folyamán 3 hónapig nyitva volt legmagasabb tétel után 4 ezrelék bélyegilleték rovandó le egy kézzintendő kimutatáson. A bélyegezett kimutatáson. A bélyegezett kimutatást az adóhivatali főknél vagy főpénztárosnál be kell mutatni hivatalos keltezővel való ellátás céljából, máskülönben a bélyeg hatálytalan marad. Ha a követelés után már régebben rótták le a bélyeget, csak abban az esetben kell újabb illetéket fizetni, ha a tartozás összege időközben emelkedett és csupán a régi és új tartozás közötti különbözet után. (.)

Határidő napló

JANUÁR 10:

Forgalmi adó havonta eddig a napig kifizetendő.
Szabványhasználya-gyárak bejelentik az előző hónapban gyártott és eladott mennyiséget.
Ocskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.
Két kilógrammnál nagyobb színes ocskavém-készletek havi bejelentése.
Állattenyésztők borkészítő műhelyek és vállalatok, vágóhidak havonta eddig a napig tesznek bejelentést: a falusi illetve városi előtérőknél az előző havi sertés-, ló- és marhaszarvafélékről.
A különleges munkakönyvhöz szükséges adatok eddig a napig jelenthetőek be.
Szőlőszeti szindikátusok, mezőgazdasági kamarák, szőlőszeti szövetségek és részszőlő-gyárak havonta bejelentik, mennyi részszőlőt adtak el és kinek az eladott hónapban, valamint azt, hogy kinek mennyi van raktáron.
Kereskedelmi malmok és iparvállalatok által közvetlenül a termelőktől ültetésre vásárolt buza- és rozsminőségük után az 1 lejes, illetve 0.75 lejes kilógrammonkénti külön illetéket eddig kell kiegyenlíteni a pénzügyigazgatóságnak.
JANUÁR 15:
Cipőgyárak fizetnek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az

előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.
Készpéptől előállított gyárak és műhelyek bejelentik az Orap-nak az előző 15 nap alatt készített cipők mennyiségét.
Aki eddig a napig börtalpu cipőt vásárolt, nem köteles a kereskedőnek egy pár használt cipő átadni.
JANUÁR 20:
Az 1943 évi gyapottermés beszolgáltatása.
A gyapju beszolgáltatásának végső határideje.
A december 16-i árkormánybizottsági rendelettel megszabott félévgyógottárok eddig a napig maradnak érvényben

Kérdészen — mi felelünk

R. M. Vascau-Vaskóh. Levélét válasz végett továbbítottuk Csákány Béla dr. főmunkatársunknak, aki önnek közvetlenül fog írni.
G. N.-né TARNAVENI-DICSŐSZENT-MARJON. A hivatalos lap október 11-i számában megjelent rekvirálási díjszabás a magánlakásokra is vonatkozik. (Oe.)
Régi előfizelő. Timișoara-Temesvár. Csak teljes névvel és címnel ellátott érdeklődésre válaszolunk. Szíveskedjék hozzáink intézett kérdését teljes névvel aláírva levélben megismételni.

Január 6, csüt.
R. ka.: Vízkereszt
Protest.: Epifania
Ortod.: Vízkereszt

Napkelte: 7 ó 47 p
Napny.: 16 ó 24 p
Nappal hossza: 8 óra és 37 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara-I, Brăveardu Regina Maria S, kiadóhivatal: I, Piața Eratiann 3, szám.

Tárbeszélő: szerkesztőség 50-75, kiadóhivatal 25-10.
Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésévé vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metan-utca 6. Tárbeszélő: 17-11.

— Karácsonyfa-ünnepély Cernatu-Csernătuiban. (Saj. tud.) A Brașov-Brassó megyei Cernatu-Csernătu falu evangélikus egyházközsége karácsony napján karácsonyfa-ünnepélyt tartott, mely alkalommal az iskolás gyermekeket és szegénysorsú tagjait gazdagon megajándékozta. Kiss Béla lelkész méltatta az ünnep jelentőségét, majd az iskolás tanulók a lelkész által írt karácsonyi jelenetet adták elő. Az ünnep rendezéséért az elismerés Kanabé Gyárfás igazgató-tanítót illeti.

— Kik kaptak zóna-engedélyt Timișoara-Temesvárott. A timișoari-temesvári helyorségi parancsokosság közli, az alább felsorolt személyek részére megadta a katonai zónában való lakhatási engedélyt. A személyazonossági igazolványba való bejegyzés végett a felsoroltak jelentkezzenek a helyorségi parancsokosságnál d. u. 4—7 óra között (I, Marășești-utca 5): Miclen Traian dr., Reiser Jenő, Tillschneider András és neje, Oancea Traian és neje, Kertész Miklós és neje, Wagner Magdolna, Pop Amália, Wittman Mótás és neje, Brasch Hermína, Brasch Ernő, Neurohr Péter és neje, Sipos Ödön, neje és leányai, Philipp Péter, neje és leányai, Spitzer Eleonóra, Rus Aurél, Selegean Ioan, Iencut Gheorghe, Ardelean Iosif. (A névsor közlését folytatjuk).

— Hósi halál. (Saj. tud.) Kiss István Úrleac de Beiuș-Belényesujlak Bihar-Bihar megyei községbeli lakos november 19-én a Krim-félszigeten hósi halált halt. A község harmadik hósi halottjának emlékeztetése a haragok kondulása közben a hívek a napokban összegyűltek a református templomban, ahol megjelentek az elesett hős özvegye, fia, szülői és testvérei. A gyászistentisztelet az igaz kegyelet jelében folyt le.

— Eltemették a Resita-Resicabánya közelében lezuhant német repülőgépet három halottját, Resita-Resicabányán az egyik erdőőr a város közelében levő erdőben egy a ködben lezuhant német repülőgép roncsaira akadt, s közöttük három német pilóta, Harten Werner, Krause Kurt és Feichmann Waldemar holttestére. A szerencsétlenség színhelyétől nem messze az erdőőr rábukkant egy teljesen kimerült német repülőre, akit a hatóságok intézkedésére beszállították az egyik timișoari-temesvári kórházba. A három szerencsétlenül járt repülőtemetése nagy katonai pompával ment végbe Resita-Resicabányán.

— Koszoru megváltások Fischer Aladar elhunytá alkalmából. (Saj. tud.) Fischer Aladar, az aradi római katolikus főgimnázium igazgatója elhunytá alkalmából szegénysorsú magyar diákok segítségével és tanítatására, koszorumeleváltás címén újabb az alábbiak adományoztak: a népközség irodájában: Mayerhoffer Ferenc 1000, Karczagi József 500, Arzél-Endre 1000, Sch. A. 4000, Szent Antal nevében 1000, Kő János 1000, Mang Mihály 500, Palágyi Ferenc 1000, Ségai Római Katolikus Misszió 1000, Madár Géza 2000, Unitárius Egyház (Timișoara-Temesvár) 5000, Igyártó Sándor 2000, Vitkó Kornél 500, Mátyás Vilmos 1000, Petz Gyula dr. 2000, Kovalovszky Ernő 500 és Abafy Aurél dr. 2000 lejt. Az egyházközségnél: Balogh Teréz 200, Aradi Misszió Leányosztálya 1000, Takács Vince (Socodor-Székelyvár) 1000, Szömörkényi Rezső 2000, Vásárhelyi János 2000 és Csobód Jánosné 2000 lejt. A gimnázium igazgatóságánál: Dermla Artúr (Cenadul-voche-Ősösánád) 2000, Gyárfás Elemér dr. (București) 2000 lejt.

— Vallásos est Crizbav-Krizbán. (Saj. tud.) A Brașov-Brassó megyei Crizbav-Krizba község evangélikus egyháza karácsony második napján a kultúrházban szép vallásos ünnepélyt rendezett nagy közönség előtt. Máthé János lelkész megnyitó beszéde után Raduch György satunoui-barcaujfalui lelkész Krisztus katonái címen lendületes előadást tartott. Az ifjúság karácsonyi szindarabok előadásával, énekszámokkal és szavallatokkal működött közre. A vallásos est mind erkölcsi, mind anyagi szempontból szép sikerrel zárult.

— Adomány. A Kakuk-gyermekotthon javára Józsefvárosi Szent Antal nevében: az otthon vezetőségénél huszezer lejt adományoztak.

— A brásovi-brassói magyar inasiskolások karácsonyi ünnepsége. (Saj. tud.) Inasiskoláink az Iskolánkivüli Oktatás keretében december 19-én tartották meg szokásos karácsonyi ünnepségüket. A Népközség brásovi-brassói tagozata és az egyházak gazdag műsorrall fogadták a vendégeket, akik zsufofőliség megtöltötték a gimnázium torva-csarnokát. Dánár Lejos a Magyar Népközség ipari alosztályának elnöke, meleg szavakkal nyitotta meg az ünnepélyt, aztán pedig a négy történelmi egyház vezető lelkészei szoltak a vendégekhez. Héjja Albert román kat. hittanár megragadóan szólt az ifjúság kötelességeit és hitre, munkakezdve, kitartásra buzdította a fiatalok. Több kitünő énekszám és szavallat után Szabó Béni, a Népközség kerületi elnöke emelkedett szőlára. Megköszönte a fáradságot nem kímélő rendezők értékes munkáját, majd a fiatalokhoz fordult és lelkes szavakkal kérte, őrizzék meg a tisztességüket, mint boldogulásuk biztos zálogát. Az ünnepély végén kiosztották a tanoncok között az egyházak szeretet-adományait.

— Aradi kereskedők és iparosok forgalmi adókönyvének látatmozása. (Saj. tud.) Az aradi pénzügyigazgatóság közli a 300 ezer lejen alóli forgalmat lebonyolító aradi kereskedőkkel és iparosokkal, a 100—300 ezer lejt forgalmu vidéki kereskedőkkel és iparosokkal, valamint a 150—300 ezer lejt forgalmat csináló mesteremberekkel, hogy az egyenesadó-törvény 41. szakasza értelmében legalább a különleges könyvet (registru special) vezessék kell. A törvény arra is kötelezi az érdekelteket, hogy ezt a könyvet látta-moztassák az illetékes pénzügyigazgatóságnak, illetve adóhivatalban. Az évi könyvzárlat után 20 napon belül szabályszerűen felblyegezett kérvénnyel kell kérni a könyv látta-mozását. Aradon a látta-mozást a pénzügyigazgatóság második emeletén lévő egyenesadó-osztály végzi, 12. számú szoba.

— Szerencsétlenül járt bányászok. (Saj. tud.) A Caras-Krassó megyei Cuptore-Seclu-Kemenescezk bányatelepen három bányamunkást maga alá temetett egy beomlott tárnász. Az azonnal megindított mentés során két munkást sikerült még élve kihozni a törmelék alól, a harmadik: Nistoran Gheorghe 40 éves bányász azonban már halott volt.

— Vonat és tehergépkocsi karambolja Arad mellett. (Saj. tud.) Az Aradról Aradulou-Ujard felé vezető vasutvonal mentén az egyik személyvonat elütötte az ut-hivatal tehergépkocsiját, amelyben a vezetőn kívül egy tisztviselő ült. A szerencsétlenség következtében a mozdony pozdorjává zuzta a tehergépkocsit, de súlyosan csak a vezető sebesült meg, a tisztviselő könnyebben. A karambol az okozta, hogy a vasut és az országot találkozásánál nem volt sorompó.

Az aradi magyarság ujesztendeje

Arad magyarsága is a szokásos keretek között közönlődött egyházi és világi vezetői. A város legnépesebb magyar egyházának, a római katolikusnak, vezetőit testileg keresték fel az egyházközség előljáróságának tagjai, a katolikus egyesületek kiküldöttei, a tanári és a tanítói testület. N o v á k R, Mihály minorita rendfőnököt a római katolikus egyházközség előljárósága részéről Prohászka László dr., Boros Béni dr., Török Dezső, Godó Jenő és Babuczay György, az Aradi Katolikus Kórház nevében Fetter Elemér dr., Czédly Károly dr. és Rák Zoltán; továbbá Dániel Péter, a ségaj római katolikus egyházközség elnöke; Bertha Nándor dr., a római katolikus főgimnázium igazgatója; Firneisz György, a tanonciskola igazgatója és Návrády Ágoston, a római katolikus fiúselem; iskola igazgatója közönlődött. Ugyanezek közönlödtek V a s s T ybor dr. plébános tá. Az aradi református egyház vezetőit is nagy számban keresték fel híveik jókívánásaikkal. Az üdvözléseket T a r d o c z i Lajos Pékés fogadja, aki a presbiterium népes küldöttségének és a református nőegyletnek meleg szavakban köszönte meg a megemlékezést. Az aradi evangélikus egyházban a délelőtti isentisztelet után zajlott le az újévi közönlődés, amikor Királyi Jenő dr. felügyelő tolmácsolta a presbiterium által a hívek jókívánatait Argay György püspöknek, akit az aradi evangélikus nőegylet nevében Nagy Imréné elnököt üdvözölt.

P a l á g y i Jenő dr.-t, a románjai magyar népközlősség aradi tagozatának elnökét a népközlősség aradi vezetősége kereste fel újévi szerencseívánataival. Az elnököt a küldöttség élén Zircher József főtitkár üdvözölte és a tagok szövegétől is a ragaszkodásáról biztosított. Közönlődött Királyi Jenő dr.-t az aradi római katolikus egyházközség és tanácsület is. Az aradvárosi tagozat elnöke néhány keresetlen, meleg szóval köszönte meg üdvözlő figyelmességét és munkásságát a ragaszkodását.

— Engedélyezett cipővásárlási kérvények. A timisoarai-temesvári városi cipőhivatal elintézte a 2253. és 2648. iktatási számok közötti cipővásárlási és az 1915. és 1550. iktatási számok közötti lapbeszerzési kérvényeket. Az engedélyezett kérvények iktatási számai a cipőhivatalban megtekinthetők, ugyanott adják ki a cipő, illetve a talp vásárlására jogosító utalványokat is.

— A hadbírósg elé kerültek — az elsőtétítés alatt elkövetett büncselekmények miatt. A timisoarai-temesvári rendőrség a hadbírósgnak adta át, Szabó Mihály plópi-kardostelepi és Könyv János timisoarai-temesvári józsefvárosi lakost. Két betörést követtek el, az elsőtétítés idejében. Ugyancsak a hadbírósg elé került Siclován Anna sémplacni-marej-mezősomlyói illetőségű asszony, mert Timisoara-Temesvárott és Fratelia-Ujksodán hat lopást követett el az elsőtétítés alatt.

— Szőnyegvásárlás közben lezuhant az emeletéről. (Saj. tud.) Különös szerencsétlenség történt Aradon, az Eminescu-utca 20-22 számú házban. Raffia Lucretia szolgálóleány a bérház első emeleti folyosójáról kihajolva a port rázta a szőnyegkéből és közben lezuhant az udvar követéire. Kórházba szállították, de életbenmaradásához kevés a remény.

— Szerdán este nincs mozielőadás. A Vízkereszt ünnepe előtti napon, szerdán, január 5-én este a mozik nem tartanak előadást. Ugyanakkor a vendéglőkben és egyéb nyilvános helyiségekben nincsen zene.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Január 5 szerda: Arad: Kárpóti (a hegyaljai vilamos állomás mellett). Dick (Maraszi-utca 1). — Timisoara-Temesvár: Belyáros: Götz (Brabantu-ter). Gyárváros: Kigyó (Traian-ter 7). Erzsébetváros és Józsefváros: Keller (Carol-ut 27). Mehala: Corvin (Closca-utca 13). Fratelia-Ujksoda: Panajoth. — Freiderf-Szabadfalu: Bonomi

Tanulmány

Írta: UNDI IMRE

Kolos, az író, néhány lépés hátrált a kapujában és föltékelte a hatalmas bérházra.

— Ez igen! — mondta — két emelet és minden emeleten üresnek ablak világol bele az életbe... Mennyi élet, mennyi reményesség, küzdelem, szenvedés, boldogság. El falak között. Bérház... Roppan embermagazin. Daniei granárium.

Pára lépést előre és most már a kapura szegezték táblát figyelte. „It 1, 2, 3 és 4 szobás lakások kiadó.”

Bemenet a házba. A házba... mint mormogta maga elő, üstökés megismétlta.

Az épület belsejében sötét udvar szövénylét.

Végighaladt a keramikokockák szögélyen és bekocogtatott egy párás ablakon.

Az ablak függőnye megrendült, nyirkos kulcs fordult a zárban és egy bizalmasan, lompos asszonyi arc hajlott eléje a szappanszaga párák lehelő ajtórisben.

A kiadó lakásokat szeretném meg nézni.

Az ajtóris keskenyebbé fogyott; a nő hátraszóit:

— Károl, menek az emeletre. Kules csörrent, a házmesterné párat szópakolt és kilépett a keramitra:

— Melliket tejszik? — Talán kezdjük a kétszobásoknál, jóasszony.

Elő ment a házmesterné, utána Kolos.

Valamelyik ablakból cselédleány énekel, majd a legfelső emeleten ajtó duryant és egy kamaszhang kiáltotta:

— Zongoraórára, ha tudni akarod. A lépcsőház sötét volt. A lépcsőkövek vizesen csillogtak. A legalsón asszony térdelt, vedre fölött szurkos rongyot facsart és mikor Kolosék elhaladtak mellett, felnézett.

Mikor a második emeleti folyosóra kiördültek, akkor nyargalt le a kamasz. Bakkecske módra ugrált. Ment — zongoraórára.

A kétszobás lakás ajtaját sovány, fekete hajú asszony tárta fel.

Ez itt a konyha — nyitott be rögtön a háta mögé, mint egy uoňthangu cicerone, aki napjában tízszor is elmutogatta látványait.

Kolos valóságoslag itta tekintetével az idegen lakást.

A reszón pörköltszélű rongy hevert, az asztalon német újság és egy papírdarabon kis, fekete eszómban kifőtt tea.

A háziasszony élvezettel magyarázott:

— Kicsit szűk, nem mondom, de a szobák világosak... Az ebédlőben nádfonatu székek álltak körül az asztal. A kredencen alpakuszélű, virágos porcellántálon néhány linzer hevert.

Kolos az ablak elé tekintett; lombfürészelt állványon váza állt, a vázából nemes bársonyvirágok lógtak ki. Színes, bársonyhurkák, drótszál.

Mindkét asszony Kolost figyelte. Nézték és sok mindenre gondoltak.

— Bocsanápot kérek — hajolt meg az író és aminél az előszoba felé vonult, hozzátette, — az alkalmatlanokásért.

A következő lakásban szólt a rádió. Egy fotóiban férfi ült és olvasott. A rádiózenekar éppen lehallgatni kezdte a rezonáns levelet, a zene édesen szöremlett szét a pufutott szobában, amikor a cseléd két ajtó között megállt:

— Ez a kissébbik szoba.

A férfi ösbe eresztette olvasmányát. Furescita, hogy valaki jár a lakásában, akihez semmi köze. Álljon fel? Komikus dolog. Végére is miközé neki az egészhez? De tovább olvasni sines nyugalma. Igaz, hogy az idegen nem tehet róla, ő, hogy a tene enné meg ezt a torturát...

Végül is abban állapotott meg, hogy Kolos cipőit nézi.

Kolos zeneszó mellett megtekinthette a szobákat.

— Nini, kőfaállvány és tárogató — mondta magában, — ez az ember tárogatózik. Milyen szomoruarou ember... Vajjon milyen lehet, ha fujdogál?

A fürdőszoba cemenjén két vassúlyzó hevert, a kád szélén bolyhos törülköző, sarkában piros himzéssel ez: „Rudolf”.

Az új állomáson már a házmesterné vite a szót. Ő nyitotta ki az ajtót, mert nincsenek itthon.

— Igen rendes heliségek — mondta, — hétezer, de a kontnok ur eriszt belőle. Csupa börbutor, hideg füstszagban.

— Festejni kellene — jegyezte meg Kolos, egy asztalka hamutartógyűjteményét nézegetve. — Nem szeretem a barna ajtókat.

Az asszony megszóitja magát levegővel:

— Ó, az semmitse. Az uram szobafestő. A Károl, Olesón belagozza.

Kolos kifelé indult: — Majd meglátom.

Mingyárt a szomszédokban szikár hölgy nyitott ajtót:

— Lakásügyben? A házmesterné szipogva bölintott és kezdte beljebb terelni Kolost. A hátát megnyomta egy kicsit a tenyerével.

A szikár hölgy erre nyomban fagyosra dermedt:

— Lehet, kérem, tessék. Az ebédlőben éppen uzsonnázta. Két nő, egy sülőlány és egy kistü.

Kolos megtorpant az ajtóban: — Ó, talán akkor nem alkalmatlanokodom...

Ügylátászik, két növendég lehetett. Am a szikár hölgy öngyótró mártíromsággal mondotta:

— Kérem, kötelességem megmutatni. Oly egyenesen állt az ajtóban, mintha léniát nyelt volna. Közben bepillantott a többiekre: hallatlan, mit szóltok ehhez?

Kolos beérte egy futó tekintettel. Még egy harmadik szobát is megnézett. Az előszobáról nyílt, régi, háts plüssdívánon egy férfi aludt. A szobaur.

Már egyes föltokban kezdett száradni a felmosott lépcső, amikor leérkeztek a földszintre.

A házmesterné az első sarokajtóra mutatott:

— Itt lakik a kontnok ur. Kolos állt, zavart tekintettel.

— Hat nem tetszik érteklődni? — Izé majd máskor, hogyis mondjam csak, kedves fiam, no, ejnye, most meg, de itt van egy százas a fáradságáért...

Az asszony szeme felcsillant: — Kesszenek, de hat... — Maga megért engem, galambom.

Az élet... no Látni akartam az élet keresztmetszetét... Embereket... Én, fiam, író vagyok...

Kolos kifelé kezdett kászálódni a kapujában. A házmesterné meg csak állt, fönt, hasárukulcsolt, kimosott két kezével és kicsit mondta is, kicsit fohászkozta is:

— Nahát, illesmit...

A PAPA MAGANKAPOLNAJABA MISEZETT UJEVKOR. (Róma.) A német távirati iroda jelenti: Újév alkalmából a Vatikánvárosban nem volt külföldi ünnepi isentisztelet. A pápa miután magánkapolnájában misézett, néhány kihallgatást tartott. (Rador.)

SZTALIN HIVATALOSAN IS VISELI MÁR ÚJ CIMET. (Stockholm.) A német távirati iroda jelenti: Az Afton Tidningen című svéd lap moszkvai értesülése szerint 1944 január 1-től Sztalin hivatalosan is „a Szovjet-Unió nagy marsallja” címet viseli. (Rador.)

UJABB FRANCIA HADIFOGOLYCSOPORT HAZATERESE. (Párizs.) Compiegneből érkezett jelentés szerint december hónapban 9834 francia hadifogoly érkezett Compiegne-be. Ezeknek a hadifogolyoknak megengedték, hogy visszatérjenek hazájukba. (Tp.)

ZSIDÓELLENEK MEGNYILATKOZÁSOK NEW-YORKBAN. (Stockholm.) A német távirati iroda jelenti: Az amerikai United Press hírgyűnkösg jelenti New-Yorkból, hogy ott az utóbbi időben több zsidóellenes megnyilatkozásra került sor. Legutóbb néhány newyorki zsidó nagóga épületen ismeretlen egyének „gyűlölettel telt” zsidóellenes falragaszokat helyeztek el. (Rador.)

AZ ALGIRI FLOTTA PARANCSNOKAT FELMENTETÉK ÁLLASATÓL. (Genf.) Az Echange Telegraph jelentése szerint Gervais dela Font admirálist, az algiri flotta parancsnokát felmentették tisztsége alól. A felmentés oka: a parancsnok megengedte, hogy a földadássalán lévő kápolnában gyűssmisét tartsanak a tavaly karácsonykor meggyilkolt Darlan tengernagy lelki üdvéért. (DNB.)

LEZUHANT EGY BRIT REPÜLŐGÉP PORTUGÁLIA FÖLÖTT. (Lisszabon.) A német távirati iroda jelenti: Dél-Portugáliában, Grandola helység közelében egy kétneműs angol repülőgép lezuhant. A gép teljesen összeroncsolódott, négy főnyi személyzetének azonban sikerült sértetlenül megmenekülnie. Örzetbe vették őket. (Rador.)

FRANCO MEGKÖNYVITTI A KÜLFÖLDRE MENEKÜLT SPANYOLOK HAZATERESÉT. (Madrid.) Franco tábornok, spanyol államfő rendelkezést adott ki, amelynek értelmében a polgárháboru ideje óta külföldön élő és katonaköteles korban lévő spanyolok visszatérhetnek Spanyolországba, a nélkül, hogy katonaszökevényeknek tekintene őket. Csúpán az kívánják tőlük, hogy a külföldi spanyol konzulátusoktól, hazatérésük előtt, ottani magatartásukat igazoló okmányt szerezzenek be. Franco tábornok e rendelkezése révén igen sok spanyol lehetőséget nyer arra, hogy visszatérhessen hazájába. (Tp.)

A TÖRÖK ÁLLAM GONDOSKODÁSA AZ INSÉGES GYERMEKEKRŐL. (Isztambul.) Új törvény jelent meg, amelynek értelmében a 6—16 év közötti inséges vagy gondozás nélküli gyermekeket állami birtokokon helyezik el, illetve alkalmazják. A török kormány erre a célra egy millió tö ok font hitelt engedélyezett. (Tp.)

ÚJ HELYETTES VEZÉRIGAZGATÓ A FRANCIA TÁVIRATI IRODA ÉLÉN. (Vichy.) December végén az OFI francia hivatalos távirati iroda élére Jean Fontenoy személyében új helyettes vezérigazgatót neveztek ki. (DNB.)

Szömbörtökön és vasárnap délelőtt 11 órakor, Timisoarán a **CAPITOL és APOLI O. moziban:** Két nagy matiné. Bemutatásra kerülnek a 35 évvel ezelőtt régivárt **némafilmek** Prince, a ki Abélard, Gaston Baty, Lou Rogers, Fatty és Patty és minden i ök legnagyobb tragikája A SIA N ELSŐ N.

Rádió.

Állandó rövidítések: H = Hírek, E = Előadás, F = Felőlvásás, Z = Zenekar, Sz. z. = Szórakoztató zene, K. z. = Könnyű zene. H.ql. = Hangkíséletek.

JANUÁR 6. CSÜTÖRTÖK

BUCUREȘTI: 7.55 H és Z, 12.45 H, 13 Z, 13.40 Európai film, 13.50 H németül, 14 H, 14.30 Vidám műsor a sebesültek részére, 15.30 Katonák rádiózenéje, 17.57 Filmzene, 18.15 H németül, 18.30 Z, 19.15 Különböző hangszerek, 19.50 H, 20 A vízek muzsikája, 20.40 E, 21 Z, 22 H, sport, 22.20 K. z.

RADIO MOLDOVA: 12.26 Sz. z., 13 Orvosi tanácsadó, 13.10 Basarabia, zene, 13.30 H, 13.45 Z, 18.30 Német indulók, 19 Kamarazene, 19.30 Kiváló szopránok és baritonok, 20 E, 21 H.

BUDAPEST I: 9.15 H, 10 Görög katólikus istentisztelet, 11 Római katólikus egyházi ének és szentbeszéd, 12 Evangélikus istentisztelet, 13.30 Z, 14.45 H, 15 Hgt., 16 E, 16.25 Nóták cigányzenével, 17.10 Műveltség iskolája, 17.50 Szólózene, 17.55 H, 18 Olasz filmzene, 18.30 A nyugat leánya című opera előadása. Az első szünetben H, A második szünetben: E, 22 Mindenből keveset, 22.40 H, 23.10 H németül, angolul és franciául, 23.40 Táncegyüttes, 24.45 H.

— Az osztályorszájáték első osztályának elsőnapú hazása (București). Az osztályorszájáték első osztályának elsőnapú hazásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 2.000.000 lej: 63.492; 800.000 lej: 2244; 400.000 lej: 73.206; 100.000 lej: 20.579; 80.000 lej: 62.947, 6944, 17.583; 60.000 lej: 51.795, 20.593, 26.283, 17.540; 40.000 lej: 20.921, 19.928, 4969, 28.044, 29.254, 57.155, 77.042, 3156; 30.000 lej: 75.764, 62.185, 34.262, 68.154, 14.727, 70.776, 31.855, 22.628, 1760, 77.085, 48.715, 72.728. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet huztak ki egyetlen 20.000 lej, 10.000 lej, 6000 lej és 4000 lej nyereményrel. A huzás tovább folyik, Számhívbát kért felelősséget nem vállalunk.

Apróhirdetések

150 KG-OS DÍSZNO, valódi bőr-hatításka, patefon, 2 öltöny, 8-10 éves fiúak való ruha eladó. Béltech-cukrászda, Arad, a román templom mellett. Bej. szám 26735/940. (0050)

ELVESZETT marhalevel, száma Seria 4/904250/1942, a varjasi községhezaz állította ki. Megtalálójára jutalom ellenében küldje el a tulajdonosnak: Tóth István, Rovine, 724/76. (0051)

KERESEK valakit, ki Pestre vagy Bécsbe utazik és megbízásokkal vállalna. „Gyorsan visszatérő előnyben” jelígre címetk Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (0052)

FORUM-mozgó, Arad
Távbeszélő 20-10.

Flóráások 3, 5, 7 és 9 órák.
Délelőtt 11.30 órák után.
Holnap, január 6-án.
Az 1944-es év leghatalmasabb, óriási filmje!

TITANIC

A főszerepekben: Sibille Schmitz, Monika Burg, Hans Nielsen, Teodor Loos, Kirsten Heiberg, Karl Schönböck

MEGBELHATÓ, főzni tudó, bejárónőt idősebb házaspár mellé alkalmaznak, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0053)

EBÉDLŐ és háloszoba-butor, teljesen korszerű, faragott, alig használt (diófa), perzsaszőnyegek különböző méretekben, elköl-tőzés miatt eladó. Arad, Moise Nicora-utca 9/11, II. em. följára. (0054)

VIRÁGMÉZ nagybar, elsőn kapható Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0056)

IDŐSEBB házaspár részére takarítónőt alkalmaznak, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0057)

CORSO-MOZI
Előadások 3, 5, 7, 9-kor Bej. szám 6-1104-1930
Távbeszélő: 38-95

Gyermekkorunk varázsa — Ifjkorunk boldogsága
EDMONDO de AMICIS: A szív Holnaptól kezdve

FEKETE férfi-telkabit, jóállapotú, eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0055)

KET JOALLAPOTU vacsorakabát (szmoking) eladó, Székely szabó, Arad, Eminescu-utca 28, Bej. szám 4342/931. (0058)

ÉVES, komenciós cseledet felfogadok Erdetekezni Arad, Theodor Serb-u. 20. alatti. (0059)

HÁZVEZETŐNÖT, jobb nőt, rendeletnek megfelelőt, aki a főzést is vállalja, alkalmazok. Tenner, Arad, Regele Ferdinand-körút 36. (0060)

MUNKÁSLÁNYOKAT fémáru-üzembe alkalmaznak Arad, Cantacuzino-utca 21 Bej. szám 3959/942 (0061)

ROYAL-mozgó, Arad
ALEXANDRI-UTCA 2
Előadások 3, 5, 7 és 9 órák
Ma szünet.
Csütörtökön nagy bemutató. Zizi Gici, Leonardo Cortese vígjátéka
Találkozás a szerelemmel
V sár- és ünneppapokon fél 12-kor utáné 60 lejes helyárrakkal.

UTAZÓT kész női aru (konfekció) szakmába alkalmazok, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0062)

EMPLETES, kettős ruhátári vagy irattári szekrény, két világos ruhaszekrény, rugós-betétes ágy, függőlámpák, képek eladó. Arad, Bratianu-utca 4, II. em., 56. (0063)

MINDENEST vagy bejárónőt, gyermekszere-tőt alkalmazok. Főznie nem kell. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0064)

GÉPIRÓNÓT, kifogástalan román-magyar, alkalmazok, Irásbeli ajánlatokat kérek Dr. Parecz Béla ügyvéd Arad, Episcopiei-utca 2. (0065)

ELADÓ 28 Hp. Haromag V. D. vontató (traktor) háromvasu ekével. Kőrési József, Dorobanti, Arad-megye. (0041)

CORSO-MOZI, Arad
Távbeszélő 23-54. Inr. Nr. 5616-1939
Előadások 3, 5, 7 és 9 órák
Csütörtöki kezdettel operettsorozatunk 2. ragyogó filmje a
Farsangi szerelem
Komár Dora, Hans Moser, Dorit Kreysler

KEZELŐ MOLNÁRT vámmalomba azonnal alkalmazunk Frattii Kása Dorobanti, Arad-megye. (0042)

GUMI-HÓCSIZMAT, kevésbé használtak 36-os cipőhöz vennék. Varga, Arad, Episcopiei-utca 9 (0043)

TANULÓFIUT és léányt alkalmaz Lovrovnyomda, Arad, Regele Ferdinand-körút 5. Bej. szám 4945/943. (0044)

ELADÓ Lengyel-féle diófurniós háló 12 személyes asztal és hozzá 4 börszék és tükör, fehér konyhabutor, cselédágy, fűregmentesek, Arad, Stefan cel Mare-tér 10/11. (0046)

GYERMEKSZERETŐ lehetőleg németül beszélő nőt keresek 7 éves fiam mellé. Arad, Mocioni-utca 40. (0047)

FORUM-MOZI, ARAD
Távbeszélő 20-10. Bej. sz. 789-942
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Ma. A legkacagtatóbb vígjáték. 2 órai kacagás.
Macario, az öregróf

TAMBUR és gépbimbonőket állandó munkára alkalmazok. David kalapszalonia, Arad, Metianu-utca 2. Bej. szám 23388/940 (0048)

KÖZPONTBAN egy tágas szoba: butor elraktározására, azonnal kiadó, Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (0049)

FEHER angorakabát, hárommegyedes, kis alakra, sürgősen eladó. Arad, Blanduziei-utca, 12 Daru Ciga. (0050)

43-as CSIZMA jó állapotban, eladó. Arad, Ep. Radu-utca 14-16, 2. ajtó. (0051)

KETSZOBAS, új ház Fratelián, villamos közelében fekvő, eladó 600.000 lejért. Bővebbet Timișoara II., Mareșal Joffre-u. 7. (13)

GYERMEKKOCSI redőnyös, keveset használt, olcsón eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36, II. em., 25. (4508)

BEJÁRÓNÓT konyháj munkára azonnal felfogadok. Timișoara III., Memorandului-u. 20, Alsó csengő. (15)

HÁZÜGYNÖKSÉG keres ügyes kisasszonyt, Timișoara II., Mareșal Joffre-u. 7. Bej. szám: 269/11567/43. (96)

KÖTŐKÉSZÜLÉK, új kabátok eladók. Ugyanott felfogadnak élethosszigra vagy egy évre időt hölgyet vagy urat, Paula, Timișoara III., Odobescu-utca 63. (8)

KALAPSZALON megnyitására kombinációs társat keresek. Timișoara IV., Müller Guttenbrunn-sor 7, 14. ajtó. (11)

TALÁLTAK kis fehér kutyát. Lej Erzsébet, Timișoara IV., Müller Guttenbrunn-sor 7. (10)

BORBÉLYSÉGEDET felfogadok havi 10 ezer lejes fizetéssel, Timișoara II., Daciilor u. 10, Genesi. (9)

Nemzeti Színház

Szombaton, január 8-án, este 8 órák
Rudolf Taschner
a nagy hegedűművész, a berlini filharmonikusok hangversenymesterének hangversenye
nagyszerű műsorral.

Jegyek **TAMASIU** jegyirodában Timișoarán. Távbeszélő 50-05.

KERESEK jó állapotban lévő, 36 hüvelykes malomkő-járatot, kópaddal együtt. Ármejjelöléssel ellátott ajánlatokat „Malom” jelígre a timișoara-i kiadóhivatalba kérek. (4504)

TANULÓLEÁNYT, bennlakással és el-talással felfogadok. „Cyklamen” művirágszalón, Brașov, Sft. Ioan-u., 8. Bej. szám: 80/1834/941. (4509)

RENDES, tisztességes bejárónőt keresnek 2-személy mellé. Jelenkeznek 4-6 óra között. Timișoara, II., Prota Dreghici-sor, 1. (Neptun-ház). III. em., 17. (101)

EGYSZOBÁ, fürdőszoba, közös konyha a Dózsa-park mellett kiadó. Timișoara, távbeszélő: 43-59. Bej. sz. 269/11867/43. (12)

Román Opera

Január 10-én
TOSCA
Január 12-én
AIDA

diszeloadások
D. Badescu és S. Tassian
a bucaresti és bécsi operaház művészeinek felléptével.

KELÉTI mintájú kerevet-takaró (szélong) valamint szövethuzatos szélong eladó. Timișoara II., Titu Maiorescu-u. 15, 8. ajtó. (21)

KERESZTHUROK, jó állapotban lévő zongora eladó. Ugyanott megvételre keresnek jó pianinót. Cim a timișoara-i kiadóhivatalban. (20)

MINDENEST, ki főzéshez is ért és németül beszél, azonnal felfogadnak. Timișoara, Regele Mihai I.-körút 9, 5. ajtó. (Kalapgyári villa.) (19)

FORDSON-vontató (traktor), alaposan újrajavitott, szifjárszettel, gazdasági szabályozóval, Oliver-ekével, 8 HP Hoffer-Schranz magánjáró kazán, 8 HP Langen-Wolf-Gliukopf nyersolajmotor eladó. Schmond Ernő, Bode, p. u. Belint. (17)

SZORGALMAS mndenes, aki a háztartás minden ágában jártas, állást keres. Címe: Timișoara III., Rusu Sirianu-u. 80, 12. ajtó. (18)

MINDENES szakácsnőt keresnek azonnal. Cim: Dr. Mateescu, Timișoara III., Romulus-u. 4. (16)